

Datum: 26.11.2017

Medij: RTS1

Emisija: Žikina šarenica

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

	Početak	Trajanje
Emisija	26.11.2017 09:00:00	180:00
Prilog	26.11.2017 10:33:00	3:19

Naslov: Projekat u službi tradicionalnih pesama

2923

Voditelj

Poštovani gledaoci, 27 minuta do 11 sati, zagledam ovde vidim da mikrofon stoji, a stoji ovde nešto, šta bi ovo moglo biti. Aaaaa kavalčić, kavalčić, ima super stvar, odlično . Hoćemo li da najavimo? I sve se ovo zove, magistre?

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Ja sam Branko Tadić, hvala što ste nas pozvali u vašu emisiju. Mi upravo, evo obavljamo jedan projekat radionica, koje su u službi tradicionalnih pesama, koje su u službi prevazilaženja etno centrizma, odnosno u službi poboljšanja tolerancije i prevazilaženja netrpeljivosti, među različitim, manjinskim etničkim grupama na teritoriji Beograda, a i Srbije. To je sve u organizaciji Sekretarijata za kulturu grada Beograda, zatim neprofitne nevladine organizacije Romag, koja se bavi obrazovanjem i kulturom Roma i Muzičke škole Mokranjac, kao trećeg kooperanta u celom tom projektu. Ovo su učesnici tog projekta. Mi smo, evo, već obradili za nekih dvadesetak dana, više pesama, nekolicinu romskih pesama, nekolicinu goranskih, zatim nekoliko pesama jevrejskih. Biće par pesama, naravno, pesama sa Kosova, zatim biće slovačka jedna pesma i tako dalje. Znači vrlo onako šarenolik.

Voditelj

Pa, pesam je šifra za sve.

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Tako je.

Voditelj

Za saradnju i razumevanje. Mogli bismo tako da kažemo. Koliko traje ovaj projekat? Kol'ko traje škola?

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Pa, traje, znači, mi ćemo sutra imati prvi nastup, u kući Đure Jakšića u 19 časova u Skadarliji, gde ćemo izvesti deo tog repertoara, jedan dobar deo.

Voditelj

Onoga što je naučeno. Ono što imate pređenog gradiva

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Tako je, pređenog gradiva. Dalje ćemo, u narednom periodu ćemo imati još 3 koncerta, jedan od njih će biti u Etnografskom muzeju, jedan u Svečanoj Sali Muzičke škole Mokranjac u Dečanskoj broj 6. A videćemo i u muzeju Dositeja i Vuka, odnosno Vuka i Dositeja, takođe, da izvedemo jedan koncert.

Voditelj

Odlično. Sada ćemo čuti jednu lepu pesmu i to je pozivnica za sutrašnji koncert.

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Tako je. Za sutrašnji concert.

Voditelj

Kuća Đure Jakšića na Skadarliji.

Gost Branko Tadić, vokalni instruktor na projektu Romag radionica

Tako je. U 19 časova. Ova je pesma, inače, reči su guslarske, uzete su, jer to je ustvari iz Crne Gore pesma. Put kralja Vladimira, koji je, eto, imao svoju suprugu Kosaru. Bio je zarobljen. To je istorijska ličnost, jedan od prvih srpskih kraljeva uopšte. Prvi, ustvari. I, ova pesma, mi smo uzeli te reči kao osnovu. Melodiju smo preradili, moja malenkost i moj kolega Vladimir Videnović, u jednom tradicionlanom duhu, sa ovim instrumentima i svojim prelepim glasovima, da to bude, da kažem, opšte prepoznata pesma, kao jedan detalj.

Voditelj

Da čujemo,. Izvolite. Hvala vam.

Vreme: 27.11.2017 02:12

Medij: vesti-online.com

Link: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Drustvo/676478/Sunce-u-Srbiji-najlepse-greje>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Sunce u Srbiji najlepše greje

5950

Dok iz Srbije svi beže, jedan čovek je odlučio da napusti komfor koji pruža Kanada i vrati se u zemlju svojih predaka. Milovan Mračević (64) je rođen u Vankuveru, a u Beograd se doselio pre dvadesetak godina. Osamdesetih godina prošlog veka počeo je istraživanje istorije jugoslovenskog iseljništva u Kanadu pre Drugog svetskog rata.

Autor je izložbe "Sunce tuđeg neba" koja je ove godine upriličena u Etnografskom muzeju u Beogradu povodom 150 godina kanadske konfederacije. Motivaciju za takvo interesovanje našao je u svom ocu.

- Moj pokojni otac Petar pripadao je tom talasu iseljenika. Otišao je 1928. u Kanadu trbuhom za kruhom. Okolnosti pod kojima je on ostao tamo su specifične. Imao je sreću da se zaposli u rudniku zlata, gde se nije osetila ekonomska kriza. Oni su radili punom parom, za razliku od rudnika bakra čija je cena padala. Pisao je za komunističku iseljeničku štampu. Maltene svaka etnička grupa doseljenika se podelila na one koji su podržavali ovdašnji režim i one koji su bili za komunizam. Sve te grupe su imale svoje novine koje su predstavljale suprotne strane. Da se moj otac vratio u Jugoslaviju, bilo bi teško, ko zna šta bi ga čekalo. Oni koji su pisali za komunističku štampu nisu se vraćali jer su znali da ih ovde čeka politički progon. Vratio se u Srbiju posle Drugog svetskog rata, kao i mnogi drugi koji su podržavali Tita. Upoznao je moju majku, venčali su se i otišli zajedno u Kanadu, gde je ostao do kraja života - priča Milovan.

On je odrastao u jugoslovenskoj zajednici u Kanadi, pa se oduvek interesovao za iseljništvo.

- Diplomirao sam istoriju sa temom "Jugoslovensko iseljništvo u Kanadi pre Drugog svetskog rata". Kada sam počeo da se bavim istraživanjem, još je veliki broj iseljenika bio među živima. Intervjuisao sam ih i snimao, a od njih sam dobijao i neke fotografije za izložbu. Osim toga sakupljao sam fotografije iz kanadskih arhiva, ali je najveći deo bio iz Fonda 420, iz Arhiva Jugoslavije. To je fond iz Konzulata Kraljevine Srba, Hrvata i Slovenaca u Montreala dugačak 45 metara. Pet metara je bio politički i ekonomski arhiv, a 40 metara su bili lični dosijei. To je trebalo da bude uništeno, ali je greškom poslato Arhivu Jugoslavije, što je za mene lično odlična greška jer mi je to bliska i draga tema. I tako sam se našao u Srbiji - kaže Milovan. Veoma je srećan što je za njegovu izložbu vladalo veliko interesovanje i kaže da su mnogi ljudi konačno saznali kako je izgledala emigracija pre Drugog svetskog rata.

- Tadašnji iseljenici su uglavnom bili zemljoradnici, seljaci koji su odlazili sa ciljem da zarade nekoliko hiljada dolara, da se vrate, ožene, kupe veće imanje i da podignu kuću. Neki su se vraćali, otvarali kafane, bakalnice. Bili su to klasični gastarbajteri. Moj deda je takođe išao preko okeana pre Prvog svetskog rata, u Ameriku da radi u rudniku, i vratio se posle nekoliko godina. Tada su odlazili najčešće ljudi iz pasivnih krajeva, bila je to ustaljena ekonomska tradicija kojom se bavim u izložbi. Tada nije bilo Skajpa, nije bilo digitalne komunikacije, nije bilo aviona... Kada bi neko otišao u Kanadu, nije dolazio u posetu kao danas, jer bi to zahtevalo dugo putovanje parobrodom, izuzetno skupo. Njih je mnogo mučila nostalgija. Ostavljali su najbliže i ne bi ih videli ponovo godinama. Muževi su ostavljali žene, decu... Dešavalo se da se godinama ne vide, neki se nisu nikada ni vratili, neki bi se opet oženili, neki bi poginuli, neki bi se razboleli, neki jednostavno ostanu tamo, izgube kontakt, prestanu da pišu, ne šalju novac... Izgube se, niko više ne zna gde su. Na ovim prostorima je postojao izraz bele udovice. To su žene koje imaju žive muževe, ali ih zapravo nemaju. Muž je negde daleko i nema ga godinama, nekad i

Vreme: 27.11.2017 02:12

Medij: vesti-online.com

Link: <http://www.vesti-online.com/Vesti/Drustvo/676478/Sunce-u-Srbiji-najlepse-greje>

Autori: Redakcija

Teme: Etnografski muzej Srbije

Naslov: Sunce u Srbiji najlepše greje

decenijama. Nije postojao nijedan iseljenik tog doba koga nije mučila nostalgija, kao i mog oca. On je pisao puno članaka i pesama. Ta nostalgija se tu najbolje vidi - objašnjava Mračević.

On ističe da se motivi današnjih i tadašnjih emigranata mnogo razlikuju.

- Danas odlaze obrazovani ljudi i ne idu samo zbog novca, već i da bi se bavili svojim poslom kojim ovde ne mogu, da bi se ispunili kao stručnjaci jer ovde za to nemaju priliku. Oni ne idu s ciljem da ostanu nekoliko godina, kao što su želeli tridesetih oni koji su odlazili, već da bi ostali decenijama, da bi osnivali porodice tamo. To je ključna razlika - dodaje Milovan.

On je devedesetih godina došao u Srbiju da proučava izvore vezane za iseljništvo, ne sluteći da ga tu čeka bogata građa, ali i ljubav. Upoznao je svoju današnju suprugu i ostao u Srbiji.

- Ja sam državljanin Srbije. Nerviram se kao i svaki drugi čovek ovde kada je reč o nepravdi, ekonomskom raslojavanju, tajkunima, uništavanju srednje klase, uništavanju institucija. Očajan sam kada vidim kako ovde vlada bela kuga, Srbija propada, postala je izvor jeftine radne snage za strane kompanije. Ljudi žive teško, a korupcija cveta. Iako mi je kao mladom bio smešan kult Titove ličnosti i komunizam tog doba, sada, kada sam video posledice neoliberalizma i predatorskog kapitalizma, sve više cenim taj period. Imao je on svoje mane, ali svakako je imao dobre strane. Ja imam izvesno poštovanje, čak i nostalgiju prema tom dobu, iako je to neobično jer ja ovde nikada nisam živeo, već sam dolazio u posete. Neke tekovine tog sistema koje su opstale su odlične. Na primer, domovi zdravlja koji ne postoje u Kanadi, kao i državni vrtići. Učitelji ovde su odlični, kao i vaspitači, ali mi je krivo što su svi toliko slabo plaćeni - smatra Milovan.

Ipak, svoj rodni Vankuver ne zaboravlja.

- Čovek je privržen mestu gde je rođen. Nije bitno da li je reč o bogatom, uređenom mestu. Može to biti i hercegovački krš. Rođen sam i odrastao u Vankuveru. Emotivno sam vezan za taj grad. Hteo bih eventualno da se vratim tamo, ali ne tako da ne dolazim u Srbiju. Moja interesovanja su u velikoj meri vezana za Beograd, a ovde je i divan kulturni život - zaključuje Mračević.

A. Vučićević - Vesti

